

PIRLS

2011

PIRLS 2011

Testvejledning for frigivne PIRLS-materialer

TIMSS & PIRLS
International Study Center
Lynch School of Education, Boston College

INSTITUT FOR UDDANNELSE & PÆDAGOGIK (DPU)
AARHUS UNIVERSITET

Denne vejledning er et uddrag af vejledningen, der blev anvendt i forbindelse med gennemførelse af PIRLS i marts 2011. Alle de praktiske oplysninger i forbindelse med gennemførelsen af PIRLS-undersøgelser er taget ud.

Resultaterne fra PIRLS 2011 er bragt i:

Mejding, J. & Rønberg, L. (2012). PIRLS 2011 En international undersøgelse om læsekompetence i 4 klasse. København: Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet. ISBN 978-87-7684-952-8

En sammenfatning af resultaterne kan hentes på:

<http://edu.au.dk/pirls>

hvor der også kan læses mere om undersøgelsen – og hvorfra denne vejledning også er hentet. Samme sted kan man downloade testhæfterne og de tilhørende kodevejledninger.

PIRLS

Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU)

Aarhus Universitet Campus Emdrup

Tuborgvej 164

2400 København NV

Mail: pirls@dpu.dk

Seniorforsker

Jan Mejding

Version 1.2

Indholdsfortegnelse

Introduktion	1
1.1. Forberedelser til testen	2
1.2. Testmaterialet	2
<i>Tidsplan for testen</i>	2
1.3. Regler for tilsyn af testforløbet	3
2 Administration af PIRLS læsetesten	5
2.1. Vejledning.....	5
2.1.1. <i>Test-manuskript</i>	5

Introduktion

Danmark deltog for første gang i en international undersøgelse af de yngste elevers læsefærdigheder i 1991. Siden dengang har der i Danmark været iværksat et væld af tiltag med det formål at fremme børns læsning og læseindlæring. Læseundersøgelsen PIRLS viste i 2006, at den megen fokus på begynderundervisningen i læsning havde løftet de danske 4. klasseelevers læsekompetencer markant siden 1991. Med PIRLS 2011 får vi mulighed for at iagttage, om de danske 4. klasseelever stadig klarer sig godt i forhold til de ca. 50 andre lande der deltager og i forhold til det øvrige Norden.

PIRLS står for Progress in International Reading Literacy Study. Undersøgelsen gennemføres af IEA – The International Association for the Evaluation of Educational Achievement. IEA er en uafhængig international sammenslutning af nationale forskningsinstitutioner og offentlige styrelser, der har stået for undersøgelser af tvær-nationale færdigheder siden 1959.

I Danmark deltog i 2011 4.594 elever i 237 4.-klasser fra 232 skoler i PIRLS-undersøgelsen.

Det skal understreges at PIRLS ikke er et forsøg på at evaluere den enkelte elev, lærer, forælder, skoleleder eller skole. *Ingen data offentliggøres så enkelte elever, forældre, lærere eller skoler vil kunne genkendes.* De data, der indsamles, vil gøre det muligt analysere resultater fra forskellige skolesystemer på tværs af landene uden at afsløre deltagernes identitet. PIRLS-undersøgelsen er en populationsundersøgelse, hvor man ser på, hvordan et repræsentativt udsnit af danske 4.-klasseelever læser og forstår såvel skønlitterære som informerende tekster sammenlignet med elever i en lang række andre lande.

Ved at anvende de frigivne testhæfter fra de tidligere PIRLS-undersøgelser, kan man få en ide om, hvilke udfordringer eleverne er blevet stillet over for, og ved at anvende de tilhørende kodevejledninger, kan man se, om en classes elever klarer sig bedre eller dårligere end det danske eller det internationale gennemsnit det pågældende år.

1.1. Forberedelser til testen

1.2. Testmaterialet

Du skal bruge følgende for at afprøve materialet:

➤ *Denne testvejledning*

➤ **Testhæfter** til alle deltagende elever.

I hæftet fra 2011 skal der være en folder med titlen "Opdag det sjove ved gåture i det fri" som skal være printet på begge sider af papiret og foldet som en tre-fløjet folder. Den skal lægges ind i hæftet der, hvor spørgsmålene til denne tekst begynder.

Hæfte R anvendes sammen med hæftet "Læsebog". Hæfte R er et hæfte kun med spørgsmål, som er rettet mod de tekster, der står i læsebogen.

➤ *et stopur, tidtagingsur eller et ur med minutviser*

➤ *En frilæsningsbog eller nogle opgaveark, som du kan give til eleverne, hvis de skulle blive færdige med testen før tid.*

Tidsplan for testen

Eleverne skal tage PIRLS-testen over to lektioner, således at Del 1 tages i første lektion og Del 2 i anden lektion. Eleverne skal tage begge dele af testen den samme dag, med en kort pause imellem. Denne pause bør **højst** være **30 minutter** afhængig af skolens skemapolitik.

Tidsrammerne for testen skal være som følger:

➤ *Ca. 10 minutter til forberedelse (motivering/forberedelse af elever, højtlesning af instruktioner, uddeling af testhæfter, testpenne osv.)*

➤ **Præcis 40 minutter** til at besvare testhæftets Del 1

➤ *En kort pause på højst 30 minutter*

➤ *Ca. 5 minutter til forberedelse af Del 2 (Højtlesning af retningslinjer fra testvejledningen mm.)*

➤ **Præcis 40 minutter** til at besvare af testhæftets Del 2.

1.3. Regler for tilsyn af testforløbet

Disse generelle regler skal følges under testningen:

Hvis eleverne stiller spørgsmål:

- Svar *ikke* på spørgsmål om indholdet af testens tekst eller spørgsmål og giv ingen specifik information, svar eller instruktioner på nogle af testens spørgsmål. Det bedste svar, du kan give, hvis eleverne spørger om hjælp til opgaverne er:
”Jeg må ikke svare på nogen spørgsmål, så du må bare svare på spørgsmålet, så godt du kan.”
- Du skal dog sikre dig at eleverne har forstået, hvad de skal gøre. Du må altså gerne svare på spørgsmål om hvad de skal gøre og hvordan de skal skrive deres svar. Fx hvilken tekst de skal læse, at de skal udfylde en cirkel ved nogle spørgsmål og ved andre selv skrive deres svar, hvordan de fortryder et svar mm.)
- I de nogle tilfælde vil elevernes lærer være til stede under testforløbet. Du skal instruere læreren i ikke at besvare nogle af de spørgsmål eleverne måtte have og ikke give nogen specifik information, svar eller instruktion på nogle af testens spørgsmål. Igen er det bedste svar på denne type spørgsmål: ”Jeg må ikke svare på nogen spørgsmål, så du må bare svare på spørgsmålet, så godt du kan.”

Hvis en elev kommer for sent:

- Hvis en elev kommer sent, men dog inden testen er sat i gang, må eleven gerne få sit testhæfte. Elever, der ankommer efter testen er sat i gang (dvs. når eleverne har åbnet deres hæfte, og du er begyndt at læse højt af retningslinjerne), må ikke blive lukket ind i testlokalet.
- Hvis en elev ankommer i pausen mellem første og anden del af testen, inden anden del er gået i gang, må han eller hun gerne deltage i anden del af testen. Vær venligst opmærksom på, at eleven besvarer spørgsmålene i testhæftets anden del.

Mens eleverne arbejder med testhæftet:

- Gå rundt i lokalet mens eleverne arbejder for at se, om de læser den rigtige tekst og besvarer spørgsmålene i den rigtige del af testhæftet.
- Hvis en elev har besvaret Del 1 eller Del 2 i sit testhæfte før tiden for testen er udløbet, må eleven bruge den resterende tid på at gennemgå sine svar i den del af hæftet, der svarer til den del af testen, der afholdes. Eller han/hun må læse i sin frilæsningsbog ved sit bord uden at forstyrre de andre. (Du kan eventuelt få nogle opgaveark fra læreren, som eleverne kan arbejde selvstændigt med indtil tiden er gået).

Hvis elever beder om lov til at forlade testlokalet:

- Elever, der beder om lov til at forlade testlokalet, må kun få lov til dette i nødstilfælde (Fx hvis eleven bliver syg). Hvis en elev ikke er i stand til at gennemføre testen, skal du samle elevens hæfte ind og skrive grunden til, at eleven forlod testen på hæftets forside. Hvis en elev forlader lokalet og kommer tilbage, kan han/hun fortsætte med at besvare spørgsmålene i hæftet i den resterende tid af testforløbet. *Elever må ikke forlade lokalet med noget af testmaterialet.*
- Hvis en elev nægter at deltage, skal du samle elevens testhæfte og/eller spørgeskema ind og notere det på Elev-testblanketten.

2 Administration af PIRLS læsetesten

2.1. Vejledning

De instruktioner, der står ud for følgende bog-symbol og som er skrevet med **fed**, udgør et manuskript, der skal læses højt for eleverne ord for ord, for at sikre at testen afholdes på samme måde i alle deltagerlande. Selv om du skal være bekendt med disse instruktioner, inden du afholder testen, skal du ikke forsøge at lære dem udenad. Læs instruktionerne præcis som de står skrevet. De kommentarer, der ikke er skrevet med fed skal ikke læses højt. Det er retningslinjer, der kun er til dig.

Når du indleder et testforløb:

- Tjek at eleverne sidder roligt med intet andet på deres bord end en pen eller blyant. Lad eleverne skrive navn på testhæftet, så du ved, hvem der har besvaret de forskellige hæfter. Hæfter fra PIRLS 2011 kan evt. anvendes sammen med hæfter fra PIRLS 2006, så elever, der sidder ved siden af hinanden kan få forskellige hæfter.
- *Begynd at læse højt fra manuskriptet:*

2.1.1. Test-manuskript

- Nu skal have en læseprøve, der har været anvendt i et vigtigt internationalt projekt, der undersøgte, hvor gode børn rundt omkring i verden er til at læse. Elever fra mere end 50 lande fra hele verden har deltaget i denne undersøgelse. Jeg vil bede jer være helt stille, blive siddende ved bordet og lytte godt efter, når jeg fortæller jer om hvad I skal gøre i dagens test.
- Jeg vil nu dele testhæfterne ud. I må IKKE åbne dem før jeg siger til. I vil hver især få ét testhæfte. Der er nogle forskellige testhæfter, så I får ikke alle sammen det samme.
- Hvis I stadig har nogle skolebøger eller papirer på jeres bord, så læg dem væk nu. Alle mobiltelefoner, bærbare computere eller kameraer, skal være helt slukket og pakket væk, mens testen er i gang.

Når du har delt testhæfterne ud, siger du følgende til eleverne:

- **Luk hæftet op på den første side, hvor der står "Vejledning". Følg med, når jeg læser vejledningen højt.**

Vejledning

- **I dette hæfte skal du læse nogle tekster og svare på spørgsmål om det, du læser. Du vil måske synes, at noget af det er let, og at noget af det er svært.**
- **Spørgsmålene kan se forskellige ud. Til en del spørgsmål får du fire svar at vælge imellem. Du skal vælge det svar, du mener, er det rigtige og så markere det i cirklen ud for. Eksempel 1 viser sådan et spørgsmål.**

Eksempel 1

1. Hvor mange dage er der i en uge?

- A 2 dage
- B 4 dage
- C 7 dage
- D 10 dage

- **Det rigtige svar er jo "7 dage", så derfor skal cirklen ud for "7 dage" være markeret.**

Hvis du er i tvivl om svaret på et spørgsmål, skal du markere cirklen ud for det svar, du synes er det bedste og gå videre til det næste spørgsmål i testen.

(Vær opmærksom på, at det er tilladt i Elevspørgeskemaet at besvare ved at sætte et X, men da svarene i PIRLS-hæfterne skal registreres maskinelt, så er der behov for at eleverne svarer på en lidt anden måde.)

- **Hvis du vil ændre dit svar på et spørgsmål, skal du sætte et X hen over dit første valg, som det er vist her: . Så skal du markere cirklen ud for dit nye svar. Eksempel 2 viser, hvordan man skal gøre.**

Eksempel 2

1. Hvor mange dage er der i en uge?

2 dage

4 dage

7 dage

10 dage

 Efterhånden som du arbejder dig igennem spørgsmålene, kan du blive nødt til at gå tilbage til noget af den tekst, du har læst, som en hjælp til at besvare spørgsmålene.

(Her skal eleverne bladre om på næste side)

 I andre spørgsmål skal du skrive dit svar på linjerne under spørgsmålet. Eksempel 3 viser sådan et spørgsmål. (Teksten med drengen, som finder en bog, står ikke her – det er bare et eksempel).

Eksempel 3

3. Hvor går den lille dreng hen, efter at han har fundet bogen?

_____

_____

 Eksempel 3 har et billede af en blyant med et 1-tal ved siden af. Det betyder, at spørgsmålet er 1 point værd. Ved spørgsmål der er 1 point værd, skal du skrive et par ord eller en sætning.

 Eksempel 4 viser et spørgsmål med et billede af en blyant og et 3-tal ved siden af. Det betyder, at spørgsmålet er 3 point værd. Ved spørgsmål der er 2 eller 3 point værd, skal du forklare, hvad du mener, ved at bruge det du har læst i historien eller artiklen. Du må gerne skrive hele sætninger, hvis du vil.

Eksempel 4

4. Hvad er det, der gør at slutningen på historien er både lykkelig og sorgelig? Brug det du har læst i historien, når du forklarer det.

_____

_____

_____

_____

- **Du får 40 minutter til at arbejde med dit hæfte. Så tager vi en kort pause. Derefter arbejder du 40 minutter mere.**
- **Gør dit bedste for at svare på alle spørgsmål. Hvis der er et spørgsmål, du ikke kan svare på, så gå videre til det næste.**

Første del af testen

- **I slutningen af den første del af dit hæfte står der:**

Stop

Denne del af hæftet er slut.
Du må ikke arbejde videre,
før du får besked på det.

- **Du kan gennemgå dine svar, indtil tiden er gået eller du kan tage en frilæsningsbog frem og læse stille i den ved bordet og/eller du kan også få nogle opgave-ark af mig. Hvis du er færdig før tid, kan du række hånden i vejret for at få et ark. (Alt efter, hvad I har aftalt med klassen inden testningen)**
- **Er der nogen spørgsmål?**

Når alle problemer er løst og du igen har elevernes opmærksomhed, skal du notere tidspunktet i celle (9b) på Testforløbsblanketten.

Derefter siger du:

- **Vend siden og begynd at læse den første tekst i hæftet.**

Begynd at tage tid på de 40 minutter til Del 1.

Sørg for, at alle eleverne arbejder i den rigtige del af hæftet. Husk, at du ikke må hjælpe eleverne med testen. Mens eleverne arbejder, bør du gå rundt i lokalet for at se, om eleverne arbejder i den rigtige del af deres hæfte.

Når de 35 minutter er gået, siger du følgende:

- **I har nu 5 minutter tilbage til at arbejde i denne del af hæftet. Prøv om du kan nå at besvare de spørgsmål, du mangler i den første del af hæftet før pausen.**

Når de 5 minutter er gået, siger du:

- **Tiden er gået. Luk venligst dit hæfte og læg din pen. Du må ikke skrive mere. Vi tager nu en [indsæt den tid (højst 30 minutters) der er passende for dine elever] pause.**

Pause

Hvis lokalet efterlades uden opsyn i pausen, skal du samle elevernes hæfter ind. Opbevar hæfterne et sikkert sted i pausen. Efter pausen skal du igen dele hæfterne ud, lige som du gjorde da testen startede. Vær sikker på, at hver elev får det samme hæfte, som han/hun arbejdede i under den første del af testforløbet.

Anden del af testen

Sørg for, at alle eleverne sidder på deres pladser. Når eleverne er på plads og der er stille i lokalet, kan du dele hæfterne ud igen, hvis det er nødvendigt. Derefter siger du følgende:

 Har alle deres eget hæfte?

Når alle problemer er løst og du igen har elevernes opmærksomhed, noterer du det aktuelle tidspunkt i celle (11b) på Testforløbsblanketten og siger:

 Nu skal I læse en ny tekst og arbejde med spørgsmålene i den anden del af jeres hæfte.

 Til sidst i den anden del af dit hæfte står der STOP. Hvis du bliver færdig før tid, kan du gennemgå dine svar i den anden del af dit hæfte.

 Nu må du bladre om til den anden tekst i dit hæfte og begynde.

Begynd at tage tid på de 40 minutter til Del 2. Notér det aktuelle tidspunkt i celle (12a) på Testforløbsblanketten.

Sørg for, at alle eleverne arbejder i den rigtige del af hæftet. Husk, at du ikke må hjælpe eleverne med testen. Mens eleverne arbejder, bør du gå rundt i lokalet for at se, om eleverne arbejder i den rigtige del af deres hæfte. Hvis en elev er færdig før tid, skal du sørge for, at han/hun enten har en bog at læse i eller nogle opgaveark at arbejde med.

Når de 35 minutter er gået, siger du følgende:

 I har 5 minutter tilbage til at arbejde i denne del af hæftet. Prøv, om du kan nå at besvare de spørgsmål, du mangler.

Når de 5 minutter er gået, siger du:

 Tiden er nu gået og I skal stoppe med at arbejde.

Notér det aktuelle tidspunkt i celle (12b) på testforløbsblanketten og sig:

 Nu skal I bladre om til den sidste side i hæftet og besvare spørgsmålene om, hvor godt I kunne lide, det I læste om. Hvis du, for eksempel, rigtig godt kunne lide historien, skal du markere cirklen ved siden af det smilende ansigt og ordene ”Den var rigtig god”.

Den var rigtig god -----○

Sørg for, at alle elever kun besvarer spørgsmålene på den bagerste side af hæftet. Hvis de har behov for hjælp til at besvare spørgsmålene, må du gerne hjælpe dem. Når de er færdige, siger du:

 I skal blive siddende, mens jeg samler jeres hæfter ind.

Saml alle testhæfterne sammen og opbevar dem et sikkert sted. Du kan bedømme elevernes svar ved at se på Kodevejledningen for de forskellige hæfter, hvor der også er angivet, hvad det internationale gennemsnit % rigtige var i undersøgelsen og hvad det danske gennemsnit var.

PIRLS

2011